Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 64 (5055).
22 МАРТ 1983 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 АПРЕЛЬ—КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ПЕШҚАДАМЛАР АҲДИ

Пойтахтимизда г и ўйинчоқ фабрикаси коллективи москваликларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги шарафига 16 апрелда Коммунистик шанбалик ўтказиш ташаббусига якдиллик билан қўшилиб шу кунларда «Меҳнат байрами»ни муваффақиятли ўтказиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Корхонада тузилган шанбалик штабида 16 апрелда бажариладиган ишлар кўлами ва йўналишлари белгилаб қўйилди.

Корхона коллективи «Меҳнат байрами» куни юксак унумдорлик билан ишлашга бел боғлаган. Шу куни фабриканинг 870 нафар ишчиси ўз иш жойларини эгаллайди. Цехларда «Меҳнат байрамини зарбдорона ўтказамиз!» шиори остида мусобақа ташкил қилиниб, унинг натижалари ҳар икки соатда деворий газеталар, жанговар варақалар орқали эълон қилиб турилади.

Фабрика ишчилари шанбалик куни 40 минг сўмлик иш бажарадилар. Ана шу маблағнинг бир қисми ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади. Бундан ташқари, фабрика территориясида ободонлаштириш ва кўкаламзорл а ш т и риш ишларини амалга ошириш — белгиланган тадбирларнинг ичида асосий ўрин эгаллайди.

А. Карпенко, Ф. Жўрабекова, Г. Студеникина, А. Пресиягина, Л. Муҳаммедшина, Р. Мавлонова ва М. Усмонова сингари пешқадамлар шанбалик кунидаги иш нормаларини 130-140 процентга етказиб бажаришга аҳд қилишган.

●ТАШАББУС ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Ўтган шанба куни эрталаб «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонаси «Ташкенткабель» заводида байрам руҳи ҳукмрон бўлди. Завод дарвозасида меҳнаткашларни оркестр садолари қарши олди. Плакатларга, алвонларга «Зарбдор меҳнатимиз — тинчлик фондига», «Тинчликни ҳимоя қилиш, бутун инсониятнинг бурчи» шиорлари ёзилганди.

Шу куни завод коллективи Тошкент шаҳрининг шонли юбилейига бағишлаб шанбалик ўтказишга, топилган маблағни Совет тинчлик фондига беришга қарор қилди.

Митингда сўзлаган корхона партия комитети секретари Ю. Хитров шуни таъкидлаб ўтдики, тинчликни ҳимоя қилиш бутун инсониятнинг бурчидир, планетамиз аҳолисининг муқаддас иши, бизнинг олийжаноб вазифамиз ва мақсадимиздир.

— Бугун биз бутун куч ва ғайратимизни сарфлаб меҳнат қилиб, турли маркадаги 290 тонна мис катанкалари ва 12 минг сўмлик ярим фабрикатлар тайёрлаймиз, — дейди прокат-сим ўраш цехи катта мастери В. Ивлева.

— Мен ва ҳамкасб дўстларим, — дейди шаҳар телефон кабеллари цехи ишчиси В. Артиманов, — тежалган ёнилғи билан ишлаб, смена топшириғини 150 процент адо этамиз.

Ишчилар кўкракларига «Тинчлик фондига» сўзлари ёзилган қизил лентачаларни тақиб, цехлардаги иш жойларига боришади, ускуналарни юргизишади. Шаҳар телефон кабеллари цехида зўр меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон. Корхонада шанбалик ўтказиш ташаббускори бўлган бу илғор цех коллективи нормадаги 36 километр ўрнига смена охирида 40 километр кабель тайёрлади.

Цех деворида «Чақмоқ» пайдо бўлди. Завод радиоузели Ю. Кузьмина бригадаси смена топшириғини ортиғи билан бажарганлигини маълум қилди. Кейин бошқа хабарлар тарқатила бошлади: «Прокат цехидаги В. Жеманов бошлиқ бригада смена топшириғини 4,5 тоннага ортиғи билан бажарди».

«У Муҳаммадхўжаев бошлиқ каротаж кабеллар цехи коллективи топшириғини 120 процент адо этди».

Шанбалик ўтказиш бўйича завод штабига жойлардан қабул қилинган мажбуриятлар бажарилганлиги ҳақида рапортлар кела бошлади.

«Тинчлик вахтаси» якунлари шундан далолат бераптики, завод ишчилари намунали меҳнат қилиб, смена топшириғини ортиғи билан адо этишди. 19 мартда корхона 30 тонна изоляция қилинмаган сим, 30 тонна троллейбус симлари, 40 километр бронекабель, 25 километр олис алоқа кабели, 150 километр ўрнатиш симлари ва 100 километр ёритиш нурлари ишлаб чиқарди. Ускуналарни ремонтлаш, завод территорияси ва турар жой посёлкасини ободонлаштириш бўйича катта ишлар қилинди.

Ишлаб топилган 3 минг сўмни кабелчилар тинчлик фондига ўтказишга қарор қилишди.

«Средазкабель» бирлашмаси меҳнаткашлари ташаббус билан чиқиб, Ўзбекистон пойтахтининг бутун меҳнаткашлари ва аҳолисини 15 мартдан 15 апрелга қадар Тошкентнинг 2000 йиллигини нишонлаш мақсадида актив фаолият ойлиги, деб эълон қилиш ва шу куни бир кунлик ва бир сменалик «Тинчлик вахта»ларига туриш, топилган иш ҳақини Совет тинчлик фондига ўтказишга даъват этдилар.

В. СЕРГЕЕВ.

* * *

СУРАТДА: шаҳар телефон кабеллари цехидаги Ю. Кузьмина (чапдан — иккинчи) бошлиқ бригада аъзолари.

А. Лапко фотоси.

БЕШ ЙИЛЛИК ЖАМҒАРМАСИГА

Москваликларн и н г В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишлаб 16 апрелда Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказиш ҳақидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаган Тошкент мебель ойналари фабрикаси коллективи меҳнат байрами куни юксак унумдорлик билан ишлашга қарор қилди.

Шу куни корхонанинг 131 нафар ишчиси ўз дастгоҳлари ёнида туриб меҳнат қилади. Ойна қирқувчилар цехи ишчилари топшириқни 118 процент адо этиб, ойналарга сайқал берувчи цех коллективига яхши иш фронти очиб беришади.

Шанбалик куни 8 минг сўмлик мебель ойналари ишлаб чиқарилади. Ойна қирқиш цехида ўн ишчи тежалган электр энергияси ҳамда хом ашё ҳисобига ишлайди.

Корхонанинг инженер-техник ходимлари ускуналарни созлаш ишларини амалга оширишади. Хизматчилар фабрика ҳовлиси ва атрофида ободонлаштириш ишларини бажаришади.

Коллектив якдиллик билан шу кунги иш ҳақини беш йиллик фондига ўтказишга сўз берди.

Т. НАЖМИЙ.

тонгги газеталарда

△ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов ЮСФР Иттифоқ ижроия вечасининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан 21 март куни Москвадан Белградга жўнаб кетди.

△ Хоразм область партия комитетининг кеча бўлиб ўтган пленумида область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари асосида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорларини ҳамда 1983—1985 йилларда областда чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

ИЧКИ РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНМОҚДА

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг механика йиғув цехидан ёш коммунист Сергей Егоров бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси тракторлар учун запас қисмлар ишлаб чиқариш юзасидан биринчи квартал топшириғини муддатидан ярим ой илгари бажариб бўлди. Корхонадаги 55 комсомол-ёшлар бригадаси орасида «Меҳнатга яраша — шон-шараф» шиори остида ўтаётган социалистик мусобақа навбатдаги босқичининг якунларига кўра бу коллектив ғолиб деб топилди.

Бригадир С. Егоров республика пойтахтидаги бошқа корхоналарнинг ёш ишчилар группаси билан бирга Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига зарбдор вахта бошида ҳар бир иш ўрнида уюшқоқликни ошириш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳисобига юбилейгача беш йиллик учинчи йили топшириғини бажариб бўламиз, деган ташаббус билан чиқди. Бригаданинг ҳамма аъзолари белгиланган марраga эришиш учун курашга қўшилди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Пойтахт юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида

Қурувчилар совғаси

Жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллик юбилейи тобора яқинлашиб келяпти. Ҳамшаҳарларимиз шу шонли санага қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Шаҳримизни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш борасида талай ишлар амалга оширилмоқда. Уни янада гўзаллаштириш, кўркамлаштириш, кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш, архитектураси энг бой шаҳарлардан бирига айлантириш учун тошкентликлар ҳормай-толмай ишлаяптилар. Тошкентлик бунёдкорлар эса юбилейга ажойиб бунёдкорлик туҳфаларини ҳозирлаяптилар.

ОБЕЛИСК-МУЗЕЙ

Тошкентлик меъморлар шаҳарнинг яқинлашиб келаётган 2000 йиллик юбилейини абадийлаштиришга аҳд қилдилар. Шу мақсадда яратилган лойиҳа асосида Навоий кўчасидаги эски ярмарка орқасида баландлиги 111 метрли обелиск қурилиши бошлаб юборилди. Обелискнинг уч қаватли бино қисмида Тошкентнинг 2000 йиллик тарихига оид қизиқарли экспонатлар билан танишиш мумкин.

СУРАТДА: обелиск қурилишида иштирок этаётган бир группа илғор қурувчилар.

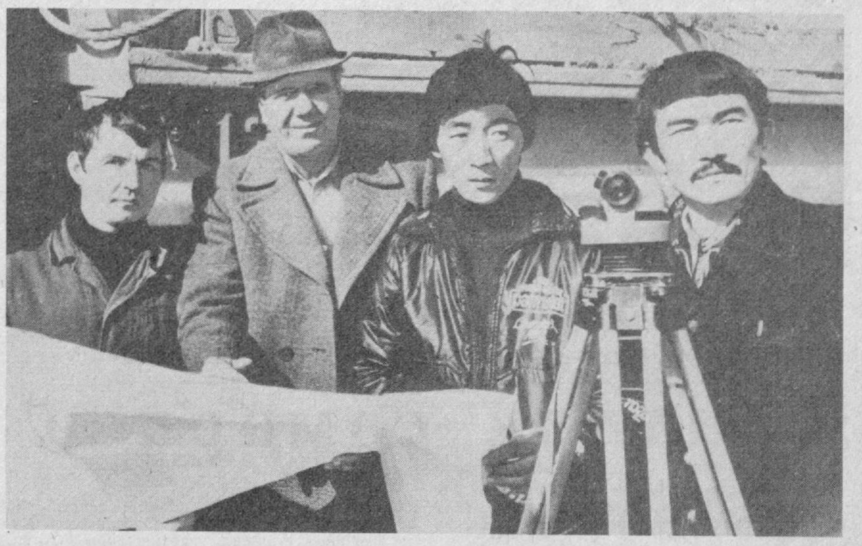

ГРАФИКДАН ЎЗГАН ҲОЛДА

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 12-трестнинг қурилиш бошқармалари ва бригадалари ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Бунёдкорлар Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Чунончи, 65-қурилиш бошқармасининг Э. Шораҳмедов етакчилигидаги бригада коллективи бу беллашувларда пешқадамликни қўлдан бермай келяпти. Чунки, илғорликнинг боиси бор. Коллективнинг жами 27 нафар аъзоси ўхшаш касбларни пухта эгаллаб олган.

Улар ишчи дақиқаларидан, илғор иш усулларидан оқилона фойдаланишиб, омилкорлик билан ишлаяптилар. Бундай усулда иш тутиш кунлик нормани 45—50 процентга ошириб бажариш имконини бермоқда. Айни кунларда бу коллектив Тошкент политехника институти ётоқхонаси қурилишида монтаж ишларини графикдан ўзган ҳолда олиб бормоқда.

Шаҳардаги ишлаб чиқариш илғорларининг Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан бошлаб берган даъватига Э. Шораҳмедов бригадаси биринчилар қатори қўшилди ва ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Коллектив бу шонли санага қадар беш йилликнинг уч йили планини бажариш учун курашяпти.

ЁШЛАР НАШРИЁТИ

1979 йили Чилонзор районининг 12-кварталида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти редакция корпуси ва полиграфия комбинати қурилиши бошлаб юборилганди. Айрим сабабларга кўра бу қурилиш ишлари оқсаб қолган эди. Шу йилнинг бошидан бошлаб объектда ишлар анча жонланди. Объектдаги ишлар 1986 йили тугалланиши керак. «Марра аниқ, чекиниш йўқ», — Ёшлар нашриёти қурилишида меҳнат қилаётган 153-трестнинг 3-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари бу масъулиятни чуқур ҳис этмоқдалар. Объектда жами 9 миллион сўмлик маблағ ўзлаштирилиши керак. Шу йилнинг ўзида қурувчилар 1 миллион сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар.

КЎРКАМ УЙЛАР

Тошкентнинг Юнусобод массиви кундан-кунга гўзаллашиб боряпти. Бу ерда кўплаб замонавий турар жой бинолари фойдаланишга топширилмоқда. Яқинда С Г — 1 кварталида яна беш қаватли муҳташам турар жой биноси ҳамшаҳарларимизнинг ихтиёрига топширилди. Бу уйни (суратдаги уй — Х. Мирзакаримов фотолари) 1-уйсозлик комбинатининг қурувчилари тошкентликларга туҳфа этдилар.

Пойтахтнинг Генерал Петров кўчаси ҳам тобора ободонлашиб боряпти. Бу ерда қурилиш ишларини 2-уйсозлик комбинатининг бунёдкорлари амалга ошираптилар. Беш йиллик охирига қадар бу ерда 148 квартирали уйдан яна тўрттасини фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Бир қатор уйларга ҳамшаҳарларимиз кўчиб ўтиб, ҳовли тўйларини ўтказмоқдалар. Бу ерда тўққиз қаватли уйлардан ташқари яна 30 дан ортиқ кўп қаватли уйлар ҳам бунёд этилади.

УЛКАН СПОРТ КОМПЛЕКСИ

Бундан бир неча йил муқаддам Чилонзор районида, Тошкент метросининг СССР 50 йиллиги номли бекати ёнида «Меҳнат резервлари» спорт комплексини қуришга киришилган эди. У лойиҳа бўйича уч қисмдан иборат.

Биринчи навбатдаги маъмурий бино, 5 та спорт зали ва иккинчи навбатдаги 100 ўринли меҳмонхона, иккита 50x25, 26x16 квадрат метрли бассейнлар ишга туширилган эди. Фақат учинчи навбати қурилиши — 10 минг томошабинга мўлжалланган енгил атлетика аренаси қурилиши суст амалга оширилаётган эди. Ҳозирда бу иш жонлантирилиб юборилди. 153-трестнинг 1-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари комплексни Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

СУРАТДА: спорт комплексининг макети.

МУЗЕЙЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Ойбек номидаги Ўзбекистон халқлари тарихи музейига яқинда Фрунзе шаҳридан хат келди. Мактубда хабар қилинишича, Фрунзеда В. И. Ленин Марказий музейи филиали ташкил этилаётган бўлиб, унинг ходимлари тошкентлик ҳамкасбларидан Қирғизистон тарихига оид материаллар сўрашган экан.

Тошкент музейи ходими К. Кандалова диққат билан каталогларни ўрганиб чиқди. Улар ичидан Қирғизистон ташкил топган кун ва Қирғизистон РКП(б) иккинчи область конференцияси 10 йиллигига бағишланган икки серия фотосуратлар топилди. Фотосуратлар икки альбомга жойлаштирилди. Улар орасида машҳур саркарда М. В. Фрунзе оиласи, камбағал болалар учун қурилган интернатнинг тантанали очилиши маросими ва шаҳарликларнинг коммунистик шанбаликдаги иштирокини тасвирловчи турли суратлар бор.

Мазкур материалларнинг ҳаммаси Фрунзе шаҳрига жўнатилди.

Маданият янгилиги

ХОРАЗМ МАҚОМЛАРИ ЯНГРАМОҚДА

Абу Райҳон Беруний ва Ал-Хоразмий давридаёқ машҳур бўлган Хоразм мақомлари яна янграй бошлади. Санъатшунос олим, М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси шарқ музикаси кафедрасининг мудири Отаназар Матёқубов тадқиқотлари мақомларни қайтадан тиклашга кўмаклашди. Унинг «Хоразм мақомлари» диссертациясида қадимий қўшиқларнинг ўзига хос хусусиятлари очиб берилган. Бу қўшиқлар кенг тарқалган шашмақомлардан анча фарқ қилади. «Дувоздаҳ мақом» («Ўн икки мақом») системаси Хоразмда ана шу профессионал асарнинг энг қадимий шаклларидан бири бўлиб, ўрта аср илмий асарлардаги тавсифлар бундан далолат беради. Хоразм қўшиқлари ўзининг оҳанги, тузилиши жиҳатидан ажойибдир.

Тошкент олими «Хоразм танбур нидоси» калитини топди. Консерватория студенти Раҳматжон Қурбонов яқинда бўлиб ўтган мақом ижрочилари биринчи республика конкурсида айрим мақомларни танбурда ижро этиб, ғалабага эришди.

(ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ПАРИЖ. 1982 йил Франция пойтахтида 16,5 мингтадан кўп ёнғин бўлганлиги қайд этилди. Шуларнинг қарийб ярми уй-жой биноларида турли рўзғор электр асбоблари, тез ўт оладиган химиявий моддалари билан эҳтиётсизлик қилиниши натижасида, шунингдек чекувчиларнинг айби билан чиққан. Париж шаҳар ёнғиндан ҳимоя бошқармасининг маълумотларига кўра, кейинги йилда саноат корхоналарида ёнғин чиқиши анча кўпайган. Хавфсизлик техникаси қоидаларининг бузилиши буларга асосий сабаб бўлмоқда.

✦ **БОНН. Федерал ўлка статусига эга бўлган Бремен шаҳар мажлиси кўпчилик овоз билан қабул қилган резолюцияда ўлка территориясида ялпи қирғин қуролларини жойлаштириш рад этилади. Депутатлар Бремен атрофида ядровий қурол сақланишига ҳам қарши чиқдилар.**

ППА агентлигининг хабар беришича, Бремен парламент аъзолари ракета-ядро қуроллари ва оддий қуролларни чеклаш ва камайтириш тўғрисида олиб борилаётган музокараларда ижобий натижаларга эришилишини ёқлаб гапирганлар.

✦ ГААГА. «Башарти жамоат территориясида ядровий қурол жойлаштирилгудек бўлса, ўз лавозимимдан кетаман», деб айтди Голландиядаги Драхтен жамоати кенгашига бошчилик қилаётган бургомистр А. Смалленбрук кўпчилик олдида.

Бургомистр Смалленбрук — бу ерда «Бургомистрлар қанотли ракеталарга қарши» деган ном олган янгича норозилик формасининг ташаббускорларидан биридир. Урушга қарши ҳаракат билан бирга бир қанча бургомистрлар Голландиядаги барча жамоалар бургомистрларининг умуммиллий конференциясини чақиришни таклиф қилдилар ва бу конференция шу йилнинг 9 июнига тайинланди.

Конференцияда ҳатто мамлакат ҳукумати Американинг қанотли ракеталарини Голландия территориясида жойлаштиришга қарор қилганида ҳам уларни жойлаштиришнинг олдини олиш мақсадида жамоа маъмурлари қандай роль ўйнаши мумкинлиги тўғрисидаги масала муҳокама этилади.

Бургомистр Смалленбрук ўз лавозимини тарк этиш олдидан ракеталарга қарши мумкин бўлган ҳамма кураш формаларидан фойдаланиши ва бундай курашни қўллаб-қувватлайверишини алоҳида таъкидлади. Кўпгина бургомистрлар ва маҳаллий ҳокимият органларининг бошқа вакиллари шундай фикрни билдирдилар.

✦ **РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. Бразилия пойтахтида узунлиги 12,5 километрга борадиган метронинг иккинчи линияси очилди. Унинг ишга туширилиши билан шаҳардаги ер ости йўлларининг жами узунлиги 29,5 километргача, станциялар сони 21 тагача кўпайди.**

Янги линия Рио-де-Жанейро марказини ишчилар зич яшайдиган кварталлар билан боғлади.

✦ ТОКИО. 1982 йил охиридаги маълумотларга кўра 90 миллиондан кўпроқ киши ёки Япония аҳолисининг 77 проценти бу мамлакатнинг 652 шаҳрида яшаган. Япония шаҳар ҳокимлари кенгашининг докладида айтилишича, Токиода аҳолининг ғоят зичлиги қайд этилган. Бу ерда бир квадрат километрга 13.847 киши тўғри келади.

(ТАСС).

«Госкомсельхоз т е х-ника»га қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба-мотор ремонти заводининг гидропресс цехида кўплаб ўз ишининг усталари, тажрибали ёш ишчилар меҳнат қилади. Комсомол аъзоси О. Чудук ана шундай жонкуярлардан саналади. У ўз касбини пухта эгаллаб, айни пайтда браксиз деталлар тайёрлаб бермоқда. Чапдаги суратда ёш ишчи деталь тайёрлаш жараёнида.

* * *

Ўнгда «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган сеялкалар. Бу маҳсулотлар шу кунларда республика колхоз ва совхозларига мунтазам жўнатилмоқда.

Х. Мирзакаримов ва М. Нуриддинов фотолари.

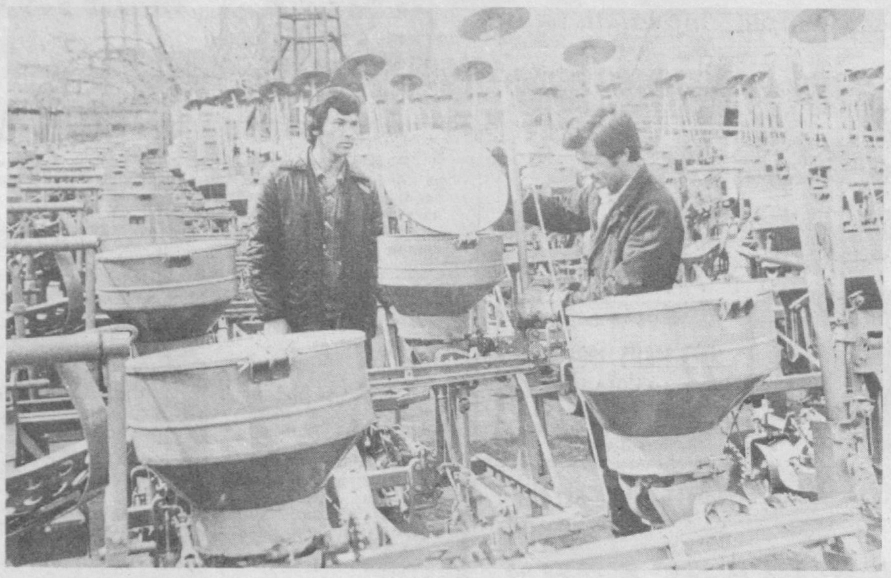

Депутат ва ишлаб чиқариш

Фаоллик самараси

Ишчи Сабоҳат Алимова депутат хонасидан енгил тортиб, чеҳрасида севинч аломати билан чиқди. Ахир у ўз фарзандини болалар боғчасига жойлаштиришга қийналиб юрган кезлари ишида унум бўлмай, ҳамкасблари олдида юзи шувит бўлиб юрарди. Мана, депутатлар аралашуви туфайли қизчаси боғчага жойлаштириладиган бўлди.

Филиалда 1300 киши ишлайди. Буларнинг 95 процентини хотин-қизлар ташкил этади. Аёлларнинг хотиржам ишлашлари учун етарли шарт-шароит яратиб бериш ваколати асосан депутатлар зиммасига юклатилган.

Чеварлар илтимоси билан депутатлар ёрдамида қурилган 120 ўринли ошхонада ярим тайёр маҳсулотлар тайёрлаб сотилмоқда. Бу ишчиларга жуда маъқул бўлмоқда. Энг муҳими цехлар ёнгинасида 200 ўринли болалар боғчаси ишга туширилди.

Депутатлар ишчи ва хизматчиларнинг саломатлиги ҳақида ҳам ғамхўрлик қилмоқдалар. Филиал қошида намунали медицина пункти ишлаб турибди. Яқинда шу ерда аптека ташкил қилинди. «Химчистка» пункти чеварлар оғирини енгил қилмоқда.

Ҳа, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-филиалида ишчи ва хизматчиларга корхонанинг ўзида маданий-маиший хизмат кўрсатиш масаласига алоҳида эътибор берилмоқда. Бунга жавобан чеварлар баракали ишлашмоқда. Шу йилнинг ойи плани муддатидан илгари бажарилиб, планга қўшимча 1700 та костюм-шим ишлаб чиқарилди.

Филиалда алоҳида депутатлар хонаси ажратилган бўлиб, шинам қилиб безатилган. Депутатлар бу ерда ҳар куни навбатчилик қилишади. Ишчи ва хизматчиларни қабул қилишади. Зарур бўлса уларга ёрдам кўрсатишади. Биз бу ерда Киров район Советининг депутатларидан беш кишини учратиб, улар билан суҳбатлашдик. Нафиса Алимова шу корхонада 17 йилдан бери ишлаётган мураббий ишчилардан экан. У контролёр сифатида маҳсулотларнинг сифатли чиқарилишига бош-қош. Цех касаба союз комитети раиси ҳам. Барно Обидова олти йилдан бери чеварлик қилади. Жонкуяр, илғор, ўзгалар учун қайғурадиган ёш коммунист. У кунлик ишлаб чиқариш нормасини 130—140 процент этиб бажариш билан бирга депутатлик бурчини аъло даражада бажариб, ҳамкасблари олқишига сазовор бўлмоқда. Зарофат Султонова ҳам 6 йил ичида ўзининг эпчиллиги, ишбилармонлиги туфайли ҳурмат қозониб кўпчилик эътиборига тушган. У район Совети қошидаги ўқувчи ёшлар билан ишлаш доимий комиссияси аъзоси сифатида фаоллик кўрсатяпти. Депутатлардан Моҳира Икромова, Зулфия Габдуровалар ҳам илғор чеварлар бўлиб, депутатлик бурчларини яхши адо этмоқдалар.

Депутатлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари амалга оширилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг жонбозликлари туфайли ишга кечикиб келиш, иш вақтида бекор туриб қолиш камайди. Хом ашёнинг тежаб-тергаб сарфланиши, меҳнат унумдорлиги анча ортишига, маҳсулот сифати яхшиланишига эришилмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

Маҳаллада нима гап?

ЎРНАК ОЛСА АРЗИЙДИ

Ташаббускор жамоат органлари билан мустаҳкам алоқада иш олиб бориш район Советларига жойлардаги аҳволни ўрганиш, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, омманинг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш йўлида бошланган социалистик мусобақасини яхшироқ уюштириш имконини беради. Чунки халқ депутатлари маҳаллий Советлари ўзларининг бутун фаолиятлари давомида хўжалик ва социал-маданий қурилиш соҳасидаги ишларни бевосита кенг халқ оммасининг иштироки билан амалга оширадилар.

Ҳозир шаҳарда 8 мингга яқин жамоат ташкилотлари мавжуд бўлиб, уларда 105 мингдан ортиқ киши ихтиёрий суратда жонбозлик кўрсатмоқда. Буни шаҳарнинг энг кўҳна районларидан бири — Октябрь райони мисолида ҳам кўриш мумкин. Районда 26 та саноат корхонаси, 7 та қурилиш тресги, 35 та мактаб, 44 та мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, кўплаб медицина ва маданий-оқартув муассасалари жойлашган.

Бу районда ҳозирги вақтда 1500 та турли жамоат ташкилотлари мавжуд бўлиб, уларда 15 мингга яқин жамоат активлари аҳолига холис хизмат кўрсатмоқдалар.

Жамоатчи ташкилотлар — район ижроия комитетининг асосий таянчи бўлиб ҳисобланадилар. Жамоатчилик ташаббуси билан турар жойларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, паспорт режими устидан назорат олиб бориш, жамоат тартибини сақлаш ва коммунистик ахлоқ тарбиясига оид ишлар амалга оширилади. Чунончи, райондаги маҳалла комитетларининг ташаббуси ва аҳоли кучи билан 30 дан ортиқ клуб, чойхона, агитпункт, кутубхона, медпункт, сартарошхона, почта бинолари қурилган.

Ҳозирги кунда Октябрь районидаги маҳаллаларнинг кенг ва равон, асфальтланган, икки томони соя-салқин дарахтлар билан қопланган кўчаларини, бири-биридан кўркам, шинам уйлар, саришта ҳовли-жойларни кўриб кўзингиз қувонади. Келинг, яхшиси маҳалла комитетларидан бирининг ибратли иш фаолияти ва тажрибаси билан танишайлик.

«Илғор» маҳалла комитети 1952 йили ташкил топди. Бир вақтлар аҳоли кам истиқомат қилган бу жой, ҳозирги кунда таниб бўлмас даражада гуллаб-яшнаб, ўзгариб кетди. Ўттиз йилдан бери Ҳошим ака Алимов раислик қилаётган бу маҳалла комитети хўжалик ва маданий қурилишига оид тадбирларни уюшқоқлик билан ўтказишда, ободончилик, турар жой ва коммунал хизматини янада яхшилашга қаратилган ишларни амалга ошириш борасида, жамоат тартибини сақлаш ва мустаҳкамлаш бўйича олиб борилаётган ишларда район Советига яқиндан кўмаклашиб келмоқда. Маҳалладаги мингга яқин хонадоннинг ҳаммаси газлаштирилган. Аҳолининг сон жиҳатдан кўплиги ва территориясининг каттaлиги эътиборга олиниб, аҳолини бошқаришни ихчамлаштириш ва уларга хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйиш мақсадида шаҳарда биринчи бўлиб, маҳаллани корпусларга ажратган ҳолда бошқариш амалга оширилди. Маҳалла аҳолиси барча ишларни корпус бошлиқлари, яъни корпусcомлар орқали амалга оширадиган бўлди. Ҳозир маҳалла комитетининг 21 аъзоси бор. Активлар сони 150 кишидан ошиб кетди. Маҳаллада иккита комитет иш олиб боради. Бири — кексалардан иборат фахрий оталар комитети, иккинчиси — маҳалла комитетидир. Оталар комитети аъзолари ўзларининг оқилона маслаҳатлари билан тўй ва маъракаларда бош-қош бўлиб туришликни ўз зиммаларига олганлар.

«Илғор» маҳалла аҳлининг ташаббуси билан 400 ўринли клуб биноси, чойхона, маҳалла идораси, почта бўлими, озиқ-овқат магазини, прокат пункти, медпункт, жами 22 та бино ҳашар тариқасида қурилди. Бундай оммавий ишларнинг яхши йўлга қўйилганлиги туфайли аҳоли ўртасида ҳамкорлик, ўзаро ёрдам бериш, ўртоқлик, коллективчилик, аҳил қўшничилик каби совет турмуш тарзига хос дўстона муносабатлар тобора мустаҳкамланиб бормоқда. 30 га яқин миллат вакиллари аҳил-иноқ, тинч-тотув яшамоқдалар.

Маҳалла комитети қошида турли жамоат ишлари билан шуғулланадиган бир қанча совет ва комиссиялар тузилган. Улар ўз ишларини аниқ, қатъий план асосида олиб бормоқдалар.

Яқинда Куйбишев районидаги 20 та маҳалла комитети раислари тажриба алмашиш мақсадида «Илғор» маҳалласига ташриф буюрдилар. Улар «Илғор» маҳалла комитети вакиллари билан бўлган учрашувдан ғоят катта таассурот олганликларини мамнуният билан изҳор этдилар. Бу маҳалла комитети активлари томонидан Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан олиб борилаётган ишлар фақат улар учун эмас, бутун шаҳар маҳалла комитетлари фаолияти учун ибратли эканлигига ишонч ҳосил қилдилар.

Чиндан ҳам «Илғор» маҳалла комитети томонидан олиб борилаётган серқирра, ибратли ишлар диққатга сазовордир.

Ғ. МАҲМУДОВ.

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

Бемуддат командировка

Новгород областидаги Пола посёлкасига «Дружба» совхозини кўргани келган Эркин Иброҳимов учун командировка муддатсиз бўлиб чиқди.

Механизаторлар дастлабки иш кунларидаёқ буталарни Иброҳимовдан яхшироқ ва тезроқ кесадиган, участкани текислайдиган киши йўқлигига қаноат ҳосил қилдилар. Шунинг учун ҳам бўлса керак, совхознинг марказий қўрғонида ишлаб чиқариш бинолари жадал суръатлар билан қурила бошланганида ундан шу объектларда ер текислаш ишларини бажариб беришини сўрашди. Эндиликда бу ерда Тошкент ва Чуст кўчалари пайдо бўлиб, уларни қурган кишиларнинг хотирасини абадийлаштирди.

Бундан икки йил аввал «Узпарфиновострой» коммунистлари илғор бульдозерчини Ленин партияси сафига қабул қилдилар. Иброҳимов партиянинг масъулиятли топшириғини бажармоқда: у активлар группаси билан бирга қурилиш ишлари сифатини назорат қилмоқда ва ўзи бу ишда намуна кўрсатмоқда.

Эркин бу жойларга кўникиб кетди, меҳнатсевар, содиқ дўстлар орттирди. Яхшигина квартирали бўлди. Бу ерда учинчи қизи ҳам туғилди. Хотини Дурхон бошқарманинг уй-жой коммунал бўлимига мудирлик қилмоқда.

(ТАСС—ЎзТАГ).

АҲОЛИ САРСОН БЎЛМАСИН

Хатлардан сатрлар

Редакцияга шу кунларда келаётган хатларда аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқларининг бир маромда ишламаслиги, алоқа, социал таъминот бўлимлари, маиший хизмат кўрсатиш пунктларидаги хизматчиларнинг ҳамшаҳарларимиз билан қўпол муомалада бўлишлари ва уларни беҳуда сарсон қилаётганликлари ҳақида ёзилмоқда. Қуйида газетхонлар хатларидан айримларини ҳавола этамиз.

Биз Чилонзорнинг 19-кварталидаги 45-уйнинг 20-квартирасида истиқомат қиламиз, Ўтган йили «Шарқ юлдузи» журналига обуна бўлган бўлишимга қарамасдан унинг биронта сонини ололмадим. Бу йил ҳам бир қанча газета ва журналларга обуна бўлганмиз. Лекин бизга хизмат кўрсатувчи 156-алоқа бўлимидагиларнинг лоқайдлиги туфайли бу обуналаримизни ҳам ўз вақтида ололмаётирмиз.

Т. ҒУЛОМОВА,
ишчи.

▲

Мен Орджоникидзе районидаги 15-мактабда ўқитувчилик қиламан. Дарс самарадорлигини ошириш йўллари ва тажрибасини ўрганиш мақсадида «Совет мактаби» журналига 1983 йил учун ўтган йили сентябрь ойида обуна бўлганман. Минг афсуски март ойи тамом бўлаётганига қарамасдан ҳалигача журналнинг январь ойи сонини олганим йўқ, сабабини суриштириб Куйбишев районидаги 125-алоқа бўлимига чиқсам, улар менга «Биз нима қилайлик, бизга ҳали келгани йўқ, агар вақтингиз бўлса, Широкая кўчасига бориб суриштиринг», дейишди. Мен Широкая кўчасига январь ойида бордим. Улар «Кутинг, журнал боради» дейишди. Ахир яна қанча кутишим керак!

С. МУРОТОВ,
ўқитувчи.

▲

Сизга мурожаат қилишга мажбур бўлдим, сабаби 1983 йил 1 январдан буён пенсиямни ололмасдан сарсонман. Ўн йилдан буён ўз вақтида олиб турган пенсиям, бирданига номаълум сабаб билан тўхтаб қолди. Сабабини билиш учун 49-алоқа бўлимига мурожаат қилсам, «Сизнинг карточкангиз келгани йўқ» дейишди. Октябрь район социал таъминот бўлимига учрашиш кераклигини айтишди. У ерда менга февраль ойида қўшиб оласиз деб айтишган эди. Аммо ҳалигача пенсиядан дарак йўқ.

А. НЕЪМАТЖОНОВ,
пенсионер.

▲

Ҳеч бир хонадон йўқки унда уй-рўзғор буюмларидан пичоқ-қайчи ишлатилмаса. Ана шу рўзғор буюмлари ўтмас бўлиб қолса, қанчадан-қанча вақтимизни кетқазиб шаҳар марказидаги бозорларга боришга мажбур бўламиз. Сўнгги йилларда қатор массивлар барпо этилмоқда, ана шу массивларнинг бирор ерида чойнак чегалайдиган, пичоқ-қайчи чархлайдиган устахоналарнинг йўқлиги бизни таажжублантирмоқда. Наҳотки шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли «Металлобитремонт» комбинати раҳбарлари массивларда шундай пунктларни очишлари мумкин бўлмаса!

Н. РИХСИЕВ,
хизматчи.

РЕДАКЦИЯДАН: Оқшомхонлар ўз хатларида газета ва журналларни ўз вақтида олмаётганликлари, Октябрь район социал таъминоти бўлимида иш яхши ташкил этилмаганлиги оқибатида ҳамшаҳарларимиз сарсон бўлаётганлиги, шаҳар маиший хизмат кўрсатиш пунктлари ишида ҳамон ўзбошимчаликлар содир бўлаётганлиги ҳақида қайғуриб ёзишган. Редакция шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш техникаси бошқармасидан, шаҳар социал таъминоти ва маиший хизмат кўрсатиш бошқармаларидан газетхонларимиз хатларида келтирилган камчиликларни бартараф этишга қаратилган аниқ жавобни кутади!

• *«Тошкент оқшоми» да босилгандан кейин*

«ГАЗ ҚАЕРДА ИСРОФ БЎЛЯПТИ?»

Газетанинг 8 январь сонида ана шу сарлавҳа остида шаҳар саноат корхоналарида табиий газдан тежаб-тергаб, рационал фойдаланиш зарурлиги тўғрисида рейд бригадасининг материали эълон қилинган эди. Рейд вақтида қатор корхоналарда, шу жумладан «Ўзбекистон» табиий ва сунъий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасида газдан фойдаланишда исрофгарчиликка йўл қўйилаётганлиги танқид қилинган эди. Редакция бирлашмадан қуйидаги жавобни олди:

Мақола бирлашма заводлари мутахассисларининг кенгашида муҳокама қилинди. Кўрсатилган камчиликларни тузатиш учун тадбирлар белгиланди ва бу тадбирлар партия бюроси, корхона комитетининг биргаликдаги кенгайтирилган мажлисида тасдиқланди. Белгиланган тадбирларни бажарувчи ва моддий таъминот муддатларига жавобгар шахсларга буйруқ берилди. Буларнинг ҳаммаси шартли ёқилғини, шунингдек, ўтган йилдагига нисбатан 1 миллион кубометр табиий ёқилғини тежаш имконини беради. Камчиликларга йўл қўйишгани учун бирлашманинг бош энергетиги Г. Левченко, завод бош инженерлари А. Содиқов ва К. Макаров, қозонхоналар бошлиғи Б. Карпов ва В. Амирзодовлар огоҳлантирилди.

Ҳозирги вақтда махсус ихтисослаштирилган ташкилотнинг слесарлар бригадаси шартномага мувофиқ деаэратор бакини монтаж қилишга киришган. Бундан ташқари қозонхона ва конденсатор узеллари муҳофаза этилиб, бунда жами 30 минг сўмлик иш бажарилади. 2-заводдаги буғ қозонларидан бирини харажатларни камайтириш мақсадида суюқ ёқилғи билан қиздиришга ўтиш тадбирлари кўрилди. Натижада кунлик ёқилғи сарфи 20—22 минг кубометрдан 12—13 минг кубометрга камайди. Шунингдек, қўшни ташкилотларда ҳам энергия ресурсларини ишлатишни тартибга келтириш чоралари белгиланди.

Энергия ресурсидан фойдаланишдаги камчиликларни бартараф қилиш ва яхшилаш тадбирларини амалга оширилиши 200 минг кубометрдан кўпроқ қўшимча табиий газ тежаш имконини беради.

Хат босилмади, аммо чора кўрилди

ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛДИ

Редакциямиз Собир Раҳимов районидаги 23-мактабнинг 7-синф ўқувчиси Акмал Алимжоновдан шикоят хати олганди. А. Алимжонов бу мактубида 1981 йилдаги ёзги каникул пайтида Тошкент чинни заводида ишлаганлиги, 1981 йил 13 август куни ишлаб чиқаришда бахтсиз ҳодиса юз бериши натижасида оғир жароҳатланганлигини ёзади. У мактуби сўнгида завод маъмурияти унга етарли эътибор кўрсатмаганлиги, инвалидликка чиқишига ёрдам бермаётганлигидан шикоят қилган эди.

Текширишда хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Редакциямизга чинни заводи директори А. Иброҳимов ва завод касаба союз комитети раиси Э. Орипов имзоси билан юборилган жавобда таъкидланишича, 1981 йил 13 августда қолиплаш цехида юз берган, вақтинчалик ишчи А. Алимжоновнинг оғир жароҳатланишига сабаб бўлган бахтсиз ҳодиса учун ўз пайтида 486-буйруқ билан заводнинг бир группа ходимлари қаттиқ жазоланган эди.

А. Алимжоновнинг мактуби завод касаба союз комитетининг кенгайтирилган мажлисида кўриб чиқилди. Завод касаба союз комитети раисининг ўринбосари М. Раҳимбердиева бошлиқ комиссия тузилди. Бу комиссия А. Алимжоновнинг оиласида ва ўқиётган мактабида бўлди. Уни медицина комиссиясидан ўтказиб, имкони бўлса, инвалидликка чиқариш тадбирлари белгиланаяпти. Комиссия А. Алимжоновнинг аҳволидан мунтазам хабар олиб туришни йўлга қўйди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ДАСТЛАБКИ ТРАКТОРЛАР

ПРАГА. Тоғ ва тепалик ён бағрида ишлашга мўлжалланган «Зетор-горал» маркали дастлабки тракторлар бу йил Чехословакия деҳқонлари қўлига берилади. Бу пухта ва тежамли машиналар 200 минг гектарга яқин ерни самарали деҳқончилик оборотига киритишга кўмаклашади. Илгари машина-ускуна йўқлиги сабабли бу ерлардан фақат пичанзор ва яйлов сифатидагина фойдаланилларди. Тоғлиқ районларнинг деҳқонлари тракторлардан ташқари яқин йилларда махсус плуглар ва бошқа ўрнатиладиган иш қуролларини ҳам оладилар.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши резервларини ишга солиш, унинг самарадорлигини ошириш мақсадида қишлоқ хўжалик техникасини такомиллаштириш ЧССР қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари конструкторлик коллективларининг ўзига хос хусусияти бўлиб қолмоқда. Ҳозир, масалан, қанд лавлагини парвариш қилиш ва ҳосилни қазиб олишда ишлатиладиган бир неча янги типдаги машиналар яратилмоқда. Бу машиналардан фойдаланиш натижасида лавлаги қазишдаги нобудгарчилик анча камаяди.

РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ

СОФИЯ. Кремиковицидаги Л. И. Брежнев номли металлургия комбинати биринчи домна печи реконструкция қилиниб бўлди. Натижада металл эритиш вақти анча камайди, кокс ишлатиш қисқарди, бир қанча бошқа сермеҳнат ишлар тугатилди.

Болгария қора металлургияси пешқадам корхонасини реконструкция қилиш программасига мувофиқ яқин икки йил ичида иккинчи домна печи янгиланади, «1700 станлари» ва блюминг янгиланади. Комбинатни реконструкциялаш беш йиллик мобайнида чўян эритиш ва прокат ишлаб чиқаришни 20 процент, пўлат эритишни 22 процент кўпайтиришга имкон беради.

Л. И. Брежнев номидаги комбинат — Болгария — Совет самарали ҳамкорлиги натижасидир. Ҳозир бу ерда 80 хил маркадаги пўлат ва қотишма, 1200 хилдан кўп прокат ишлаб чиқарилмоқда. Корхона тайёрлаётган маҳсулотнинг учдан бир қисми социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига экспорт қилинмоқда.

ПАРИЖДА ВИСТАВКА

ПАРИЖ. Луврдаги декоратив санъат музейида 1917 — 1940 йилларда совет бадиий ва ҳужжатли фотография виставкаси очилди. Виставкани Франция декоратив санъат жамияти уюштирди. Экспозицияга таниқли совет усталари Октябрь революцияси, граждандар уруши даврида, биринчи беш йилликлар вақтида яратган 400 га яқин асар қўйилган.

Совет давлатининг асосчиси В. И. Лениннинг фаолиятига оид ажойиб фотоҳужжатлар томошабинлар эътиборини алоҳида жалб этмоқда. Қаҳрамон Қизил Армия, совет кишиларининг меҳнат ва турмушига бағишланган асарлар виставка меҳмонларида катта қизиқиш уйғотди. Экспозициянинг алоҳида бўлими биринчи беш йилликлардаги қурилишлар, энг катта совет саноат корхоналари, коллективлаштиришнинг қандай борганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Совет маданиятининг таниқли арбоблари — рассомлар, созандалар, композиторлар, шоирлар, ёзувчиларнинг фотопортретлари виставкада катта ўрин эгаллаган.

Бу йилги виставка, деди декоратив санъати музейининг директори Ф. Матей ТАСС мухбири билан суҳбатда, совет бадиий ва ҳужжатли фотографиясининг ривожи ва асосий йўналишлари ҳақида ёркин тасаввур ҳосил қилишга имкон беради. Ноёб фотоҳужжатлар деб таъкидлади у, французларни СССР тарихи билан, совет кишиларининг ҳаёти билан таништиради.

Заҳарловчилар

ВАШИНГТОН. Ҳар йили Қўшма Штатларнинг тупроғи ва ҳавзаларига саноат корхоналарининг камида 255 миллион тонна заҳарли химиявий чиқитлари тушади. АҚШ конгресси технологик баҳолаш бошқармаси эълон қилган докладда шу ҳақда гапирилади. Ҳужжатни тузувчилар ҳар бир америкаликка одамларнинг соғлиғи ва ҳаёти учун жиддий хавф туғдирадиган бир тоннадан кўп шундай чиқит тўғри келишини ёзганлар.

Мамлакат территориясида заҳарли чиқитлар ташланадиган назорат этилмайдиган 15 мингтадан кўп ахлатхона бор. Дарёлар, кўллар ва бошқа ҳавзаларда яна 80 мингтадан кўп шундай ахлатхона борки, ичимлик сув ҳам шулардан оқиб келади.

Вужудга келган аҳвол учун ҳужжатда айтилмаган бўлсада Америка монополиялари асосий жавобгар ҳисобланади. Улар фойда орқасидан қувиб ахлатхоналарни тозалашдек қимматга тушадиган ишлардан бўйин товлаб келмоқдалар. Катта бизнес манфаатлари посбонлигида ҳушёр турган маъмурият ва конгресс эса корпорацияларни қўллаб-қувватлаб америкаликларнинг соғлиғини уларга бахшида этишга тайёрдир.

Совет Иттифоқи ёш Кампучия республикасига социализм асосларини қуришда муттасил ёрдам кўрсатиб келмоқда ва қўллаб-қувватламоқда. СССР ва Кампучия халқлари ўртасидаги дўстлик кун сайин мустаҳкамланиб боряпти, мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тобора ривожланяпти. Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети Кампучия халқига совға сифатида берган автобус, «Нива» автомобили, велосипедлар ва бошқа маҳсулотлар Совет Иттифоқининг самарали ва амалий ёрдамининг кейинги намуналаридан биридир.

В. Капралов фотоси.

Қисқа хабарлар

Миланлик Амброжо Фогар Шимолий Қутбга... пиёда боришга қарор қилди. У кўзлаган манзили сари Гренландиянинг шимолидаги Эллесмер оролининг Колумбия бурунидан жўнаб кетади. Сайёҳ минг километр масофани босиб ўтмоқчи. А. Фогарнинг чамасига кўра, бутун йўлга икки ой кетиши керак.

Бошланғич босқичда жасур сайёҳга Италиядаги бир телевизион компаниянинг бир неча мухбири ҳамроҳлик қилади. Мухбирлар «Шимолий Қутбни пиёда забт этиш» қандай бораётганлиги тўғрисида томошабинларни хабардор қилиб туради. Сўнгра А. Фогар ёлғиз қолиб ташқи дунё билан митти радио передатчик ёрдами билангина алоқа боғлаб туради.

Довюрак миланлик ўзи билан энг зарур нарсаларни, шу жумладан минимум миқдорда озиқ-овқат олиш ниятида. Шуларнинг ҳаммаси чоғроқ рюкзакка жойлашмоғи лозим. У ўзи билан итни ҳам олиб кетади. У итга маълум миқдорда юк ортади ва у оқ айиқлардан қўриқлаб боради. А. Фогарнинг сўзларига кўра, айни оқ айиқлар унинг нияти муваффақиятли чиқишига энг катта хавф-хатар солиши мумкин.

* * *

Перу полицияси бу ерда кокаин ишлаб чиқарадиган катта яширин лабораторияни фош қилиб, қора дори билан савдо қилувчи халқаро контрабандистларга сезиларли зарба берди.

Жиноятчилар молни Қўшма Штатлар ва Колумбияга олиб борадиган доимий чопарларига қора дорини бераётган пайтда фош қилинди.

Матбуотнинг хабарига кўра, дастлабки текшириш лабораторияда 100 килограммдан кўп кокаин пастаси тайёрлангaнлигини кўрсатди. Бу паста жами 1,5 миллион доллардан ортиқ туради. «Республика» газетасининг ёзишича, бу паста АҚШ бозорида ғоятда харидоргирдир.

* * *

Индонезия пойтахтида чиққан вабо эпидемияси натижасида 8 киши нобуд бўлди, 500 га яқин киши касалхонага ётқизилди. «Мердека» газетасининг ёзишича, дори-дармон ва медицина хизматининг ҳаддан ташқари қимматлиги касалликни тарқатмаслик борасида кўрилаётган куч-ғайратларга тўсқинлик қилмоқда. Баъзи касалхоналарда даволаниш 50 минг рупиядан ортадики, бу кўпчилик аҳолининг молиявий имкониятларига ҳеч тўғри келмайди.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти.

КЎҲНА ВА ҲАМИША НАВҚИРОН

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг пойтахти, мамлакатимизнинг энг йирик шаҳарларидан бири — Тошкент 2000 йиллик юбилейини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

Тошкент жойлашган территориянинг географик жиҳатидан қулайлиги, яхши табиий шароитлар бу ерда қадим ўтмишдаёқ ишлаб чиқариш ва маданиятни ривожлантириш имконини берди. Шаҳарни ярим ҳалқа шаклида ўраб турувчи тоғлар, сувнинг сероблиги, ернинг ғоят унумдорлиги туфайли эрамиздан аввалги V асрдаёқ Чирчиқ ва Ангрен дарёлари воҳасида деҳқончилик ва чорвачилик тараққий этишига хизмат қилди. Кейинчалик эса (эрамиздан аввалги I асрда) Тошкент воҳаси территорияси бўйлаб Шарқни Ғарб билан боғлаган машҳур «ипак йўли»дан бири ўтган. Эрамиздан аввалги II—I асрларда худди шу жойда, ўтроқ ва кўчманчилар районлари чегарасида Чоч шаҳри бунёд бўлди. Тошкент ўз таваллудини шу даврдан бошлайди.

Қадимий ва Ўрта асрларга оид шарқ қўлёзмаларида шаҳар тарихининг муқаддимаси тўғрисида баъзи маълумотлар бор. Масалан, эрамиздан аввалги I асрда қадимий Хитой хабарларида Тошкент воҳаси «Юни» ёки «Юйни» деб аталган. У қудратли Кангюний давлати составига кирганлиги тилга олинган. Бу воҳанинг маркази худди ана шу Юни шаҳри бўлган.

Таниқли шарқшунос олим В. В. Бартольд бу хабарларда келтирилган маълумотларни таҳлил қилиб чиқиб, «Юни области ҳозирги Тошкент территориясига тўғри келади. Кейинчалик бу область Чжеси деб аталган», деган хулосага келди. Тошкент тарихининг билимдони профессор М. Е. Массон ҳам қадимий Юни шаҳри ҳозирги Тошкент территориясида жойлашган, деб ҳисобларди.

Тошкент тарихига доир маълумотлар грек астрономи ва географи Клавдий Птолемей асарларида ҳам учрайди. У ўзининг кенг машҳур бўлган «География бўйича қўлланма» асарида «Тошли минора» шаҳри тўғрисида ёзади. Птолемей асарлари билан таниш бўлган машҳур қомусчи олим Абу Райҳон Беруний (973—1048) шундай ёзади: «Бинкат — Ош-Шошнинг пойтахтидир, туркча эса бу Тошкент, грекчасига — «Тошли минора» деганидир».

Қадимий ва Ўрта асрларга оид бу ва бошқа қўлёзмаларда келтирилган маълумотлар ҳозирги Тошкент территориясида ўтказилган энг сўнгги археологик қазишмалар натижаларига ғоят аниқ мос тушяпти. Ҳозирги Тошкентнинг жанубий қисмида, қадимий Жўнариқнинг қирғоғида жойлашган ва 25 гектар майдонни эгаллайдиган Чоштепада ўтказилган қазилмалар натижалари алоҳида эътиборга моликдир. Бу ерда шаҳар ва унинг қалъаси харобалари топилди. Археологлар эрамиз бошидаёқ шаҳарда деҳқончилик ва чорвачилик билан бир қаторда ҳунармандчилик, савдо-сотиқ ҳам ривожланганлигини аниқладилар.

Эрамиз бошида шаҳар цивилизацияси Мингўрик территориясига кўчиб ўтди. У ҳам ҳозирги Тошкент территориясида жойлашган эди. Бу ерда қадимий анъаналар услубида қурилган улкан қалъа қолдиқлари ҳали ҳам сақланиб қолган.

Тошкент шаҳри тарихининг илк саҳифалари шулардан иборат эди.

Ўрта асрларда Тошкент ҳам гуллаб-яшнаган, ҳам таназзулга юз тутган даврлар бўлган. Кўчманчи қабилалар билан қўшничилик, турли феодал давлатлари ўртасидаги урушлар кўп ҳолларда шаҳарни вайроналарга айлантирган. Лекин ҳеч бир вақт у ер юзидан йўқ қилиб ташланмаган. Географик жиҳатдан қулай жойлашганлиги, шунингдек асрлар давомида қарор топган анъаналар, ҳунармандчилик ва савдо-сотиқ соҳасидаги алоқалар шаҳар маданиятини қайтадан юксалтиришга олиб келарди.

Эрамизнинг V асрида Тошкент эфталитлар давлати составида эди. VII асрда эса Ғарб—турк каганатига қўшилди. Ўша даврларда Чирчиқ дарёси табиий ирмоқларини реконструкция қилиш, каналлар қуриш, VII асрда Шошни деҳқончилик маданиятининг йирик марказига айлантирилганлиги, Тошкент воҳасида ва унинг атрофидаги областларда янги шаҳарларнинг пайдо бўлиши унга «Чоч» — «Минг шаҳар мамлакати» номини олиб берди. Бу даврда Тошкент шаҳри анча кенгайиб кетди. Темирчилик билан шуғулланадиган ҳунарманд усталар иш қуроллари, аслаҳалар, безаклар, қимматбаҳо уй-рўзғор буюмлари тайёрлар эдилар. Бошқалари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш билан шуғулланар эдилар, ип-газлама ва жун газмоллар, сопол ва шиша идишлар тайёрлардилар. Чоч савдогарлари сон жиҳатидан Ўрта Осиёнинг энг йирик ва қадимий шаҳарлари ҳисобланган Бухоро ва Самарқанд савдогарларидан сўнг учинчи ўринни эгаллашарди.

Юнусобод Оқтепаси Тошкент территориясида олиб борилган шаҳар қурилишининг йирик ёдгорлиги ҳисобланади. Бу ердаги қўрғон ҳозир археологлар томонидан тўла ўрганиб чиқилган. Тарихий манбалар, шунингдек, Чоч тасвирий ва мусиқа санъатининг йирик маркази бўлганлигини тасдиқлайдилар.

VIII асрда Тошкент араб халифаси саркардалари томонидан забт этилиб, харобаларга айлантирилди. Ёзма манбаларда келтирилган маълумотларга кўра, шаҳар буткул ёндириб юборилган ва фақат X асрда яна йирик савдо ва ҳунармандчилик марказига айланган. Бу ҳақда X асрда яшаган араб географи Мақдусий ёзиб қолдирган. Бу даврларда Чочдан от терисидан тайёрланган эгарлар, совутлар, ўтовлар, чопонлар, жойнамозлар, газламалар, пичоқлар, игналар ва кўплаб бошқа буюмлар четга олиб чиқиларди. Чоч, шунингдек бўёқли идиш-товоқлари билан ҳам машҳур эди.

Шаҳарнинг равнақи XII асргача давом этди. Шундан сўнг Чингизхон истилоси туфайли шаҳар маданияти таназзулга юз тутишининг янги даври бошланди.

Темурланг, Улуғбек ва уларнинг ворислари ҳукмронлик қилган даврда Чоч кўчманчилар ҳужумини қайтариб туришга мўлжалланган чекка шаҳар ҳисобланар эди.

XVII—XVIII асрларда Тошкентнинг рус давлати билан савдо-иқтисодий алоқалари кучайиб борди.

Тошкентнинг рус шаҳарлари билан иқтисодий-савдо алоқалари ҳар икки томон учун фойдалиги тобора очиқ-ойдин бўлиб борарди. Тошкент савдогарлари кўпроқ Сибирдаги рус чегара шаҳарларига ҳам борадиган бўлиб қолдилар. 1736 йилда тошкентлик бир гуруҳ савдогарлар биринчи марта Оренбург орқали йирик Макарьев рус ярмаркасига келдилар. 1739—1740 йилларда эса Оренбургдан Тошкентга биринчи рус савдо карвони жўнатилди.

XIX аср иккинчи ярмининг бошида бутун Ўрта Осиё каби Тошкентнинг ҳам Россия империяси составига қўшилиши шаҳарни ривожлантиришда янги босқични бошлаб берди. Феодаллар ўртасида бетўхтов давом этадиган қонли урушлар барҳам топди. Оренбург ва Закаспий темир йўллари қурилиши натижасида Тошкентнинг Ўрта Осиё иқтисодий ва маънавий ҳаётидаги роли сезиларли даражада ортди. Дастлаб унча катта бўлмаган фабрика ва заводлар пайдо бўлди. Савдо-сотиқ анча кенгайди.

XIX аср охири — XX аср бошида Тошкент кўп миллатли Туркистон ўлкасининг йирик иқтисодий, маданий ва маъмурий марказига айланди. Айни пайтда шаҳар тобора миллий озодлик кураши ва меҳнаткашлар оммаси революцион ҳаракатининг ўчоғига ҳам айланиб борарди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаси билан Ўрта Осиё, шу жумладан унинг сиёсий ва иқтисодий маркази бўлган Тошкент шаҳри тарихида ҳам янги саҳифа очилди.

Гражданлар уруши ва чет эл интервенцияси даврида тошкентликлар Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаларини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашаётганларнинг биринчи сафида бўлдилар.

Тошкент пролетариатининг Туркистонда совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун курашдаги ҳамда аксилинқилобчи кучларни тор-мор қилишдаги буюк ролини муносиб баҳолаган Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети Президиуми 1924 йил апрель ойида Тошкент шаҳрини Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллари, тиклаш даври йилларида Тошкентда қатор саноат объектлари реконструкция қилинган ва қайтадан қурилган эди.

Тошкентни индустрлаштириш урушдан аввалги уч беш йиллик (1928—1941 йиллар) даврида айниқса кенг авж олди. Бу пайтда совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида социализмнинг иқтисодий пойдеворини яратаётган эди.

Тошкент экономикаси юксалиши билан унинг маданий ҳаёти ҳам ривожлана борди. Биринчи беш йилликлардан бошлаб шаҳардаги олий ўқув юртлари тармоғи тез кенгая бошлади.

Фашист Германияси томонидан Совет Иттифоқига қарши бошланган уруш совет кишиларининг тинч меҳнатига рахна солди. Тошкентликлар урушнинг биринчи кунларидан бошлаб шаҳарни Қизил армиянинг энг муҳим аслаҳахоналаридан бирига айлантириш учун куч-ғайратларини аямадилар.

Ўзбекистонга 104 та йирик завод ва фабрика эвакуация қилинган эди. Уларнинг кўпчилик қисми Тошкентда жойлаштирилди.

Жанг майдонларида мамлакат тақдири ҳал этилаётган оғир йилларда ҳукумат қарори билан Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ташкил этилди. Унинг ихтиёрига қатор илмий муассасалар ва музейлар берилди.

Шаҳарнинг илмий-тадқиқот муассасалари мудофаа аҳамиятига эга бўлган катта иш қилдилар. Улуғ Ватан урушининг оғир шароитида Тошкент халқ хўжалиги, фан ва маданиятнинг барча тармоқлари бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаб чиқарадиган йирик масканга айланди.

Улуғ Ватан уруши тугаганидан сўнг барча совет кишилари қатори Тошкент меҳнаткашлари ҳам экономика ва маданиятни тиклаш ва ривожлантиришга киришдилар.

60—70-йилларда шаҳар саноатининг структураси ўзгарди. Оғир саноат салмоғи тобора ортиб борди. Машинасозлик ва металга ишлов бериш етакчи тармоқлар бўлиб қолди. Шаҳар саноат ишлаб чиқариши қатор тармоқларининг қишлоқ хўжалиги билан алоқаси ўзига хос хусусиятдир. Бу тармоқлар ҳам қишлоқ хўжалигида етиштирилган хом ашёни қайта ишлайдилар, ҳам уни ишлаб чиқариш воситалари билан таъминлайдилар.

Ривожланган социализм даврида Ўзбекистон пойтахти Тошкент давримиз — илмий-техника революцияси даври ишчи кадрлари тайёрлаб берадиган шаҳар сифатида катта аҳамият касб этяпти.

СССР халқлари дўстлигининг буюк илҳомбахш кучига, уларнинг қардошлик алоқалари мустаҳкам ва бузилмас эканлигига, бир-бирлари билан қон-қардош, бир-бирларига ҳамиша ёрдамга тайёр туришларига жаҳон кўп марта гувоҳ бўлган. 1966 йил апрелидаги зилзиладан сўнг шаҳарни тиклашда Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар, СССР министрликлари ва идоралари вакилларининг иштирок этганликлари Совет Иттифоқи халқлари қардошларча дўстлигининг ёрқин тимсоли бўлди.

Тошкент зилзила оқибатида 2 миллион квадрат метр турар-жой майдонини йўқотди. 1966—1970 йилларда эса барча совет республикалари ёрдами билан шаҳарда 4 миллион квадрат метрли турар-жой фойдаланишга топширилди.

Шундай қилиб Совет Шарқининг кўҳна шаҳри харобалардан тикланиши, қайтадан яшнаб-гуллаши учун асрлар, ўнлаб йиллар эмас, балки атиги тахминан минг кун кифоя қилди.

Ўз навбатида Ўзбекистон, шу жумладан Тошкент меҳнаткашлари мамлакатимиз бошқа республикалари ва шаҳарларига улкан ёрдам бериб келдилар ва бермоқдалар.

Тошкент, шунингдек, СССРнинг чет эл мамлакатлари билан иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқаларига сезиларли ҳисса қўшяпти.

Ҳозирги босқичда фан жадал ривожланмоқда. Бу 105 та илмий-тадқиқот институтлари марказлашган шаҳримиз мисолидан ҳам яққол кўриниб турибди.

Илмий кадрларнинг сифат ва сон жиҳатидан ўсганлиги тадқиқотларни мамлакатимиз қатор илмий марказлари олимлари билан ҳамкорликда олиб бориш имконини берди. Масалан, Москва ва Тошкент олимлари ҳамкорликда ер-сув ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишнинг илмий асосларини ишлаб чиқмоқдалар. РСФСР ва Украина олимлари билан кибернетика, математика, геология, бошқа Ўрта Осиё республикалари олимлари билан пахтанинг янги навларини яратиш устида ҳамкорликда катта иш олиб борилмоқда. Тошкент олимлари СССР Фанлар академияси, Ўрта Осиё ва Қозоғистон олимлари билан биргаликда жуда катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган илмий муаммо — Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга узатиш устида иш олиб боришда иштирок этдилар. Тошкентдаги ядро физикаси институти Ўрта Осиё барча физик олимлари учун тажриба базаси бўлиб қолди. Астрономия институти Пулково обсерваторияси ва Штейнберг номидаги Давлат астрономия институти билан ҳамкорлик қилади.

Тошкентлик қатор олимларнинг фаолияти фақат СССРда эмас, шунингдек чет элларда ҳам кенг машҳурдир. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги С. Ю. Юнусов ва бошқалар бор. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари Ҳ. М. Абдуллаев, Ё. Ҳ. Тўрақулов, И. Ҳамробоев Ленин мукофотлари лауреатларидир. Тошкентлик кўпгина олимларга СССР Давлат мукофоти ва Абу Райҳон Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти берилган.

Кўҳна ва ҳамиша навкирон Тошкент ўзининг 2000 йиллигини социал иқтисодий ва маданий ҳаётда камолотга етиб кутиб олмоқда.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

ШЕЪРИЯТ ОҚШОМИ

Талантли қирғиз шоираси Олимхон Дегембоева 1941 йилда туғилган. СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси. Бир қанча шеърий китобларнинг муаллифи. Қирғиз тилига ўзбек шоираларининг кўпгина шеърларини таржима қилган.

Қардош қирғизистонлик шоиранинг «Тошкент таронаси» конкурсига йўллаган шеърларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Олимхон ДЕГЕМБОЕВА:

«ТОШКЕНТ — ҚУЁШ ВА ДЎСТЛИК ШАҲРИ»

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон пойтахтининг
Жаҳон кезар овозаси.
Қуёш шаҳри, дўстлик шаҳри,
Шарқнинг улкан дарвозаси.

Тошкент руҳи жаранглайди,
Дунё бўйлаб шому саҳар.
Зилзилага бардош бериб,
Зўр синовдан ўтган шаҳар.

Ғафур Ғулом диёрига,
Йўллагайман дилдан салом.
Тошкент билан тақдири бир,
Неча-неча соҳиб калом.

Устоз Ҳабиб Абдулла ҳам
Қалбдан унга бўлган боғлиқ.
Мен Тошкентга тилагайман,
Боқий умр, вақтичоғлик.

ЎЗБЕК ЕРИ

«Андижонда ўт ёқсам,
Ўшда тутун ёр-ёр».
(Халқ қўшиғидан).

Дур билан баробардир,
Деҳқоннинг манглай тери.
Азалдан эзгу ишга,
Бил макон ўзбек ери

Ҳамиша бағри бутун,
Хуш калом дилбар эли.
Пахтаси машҳур жаҳонда,
Жонажон ўзбек ери.

Санъати, зеболиги,
Банд этиб келгай мени.
Шарқдаги ибратли юрт,
Меҳрибон ўзбек ери.

Нодира битган ғазалдай,
Ром қилиб олгай сени,
Дўст учун бағри очиқ
Қадрдон ўзбек ери.

ҚИЗҒАЛДОҚ

Қизғалдоқ қирларда,
Қизғалдоқдай қиз ўйнар.
Яшнайин дер қизғалдоқ,
Узайин деб қиз ўйлар.
Серкапалак далада,
Капалакдай қиз ўйнар.
Учмоқ истар капалак,
Ушлайин деб қиз ўйлар.

Учавергай капалак —
Гуллар доим яшнаса.
Аммо вақт қизчани
Шоштирмаса, шошмаса.

* * *

Худуди йўқ сўнгсиз океан,
Эркин сузиб юрар қайиқлар.
Бироқ Сени, Мени кўтарган
Ёлғизгина чўкмас қайиқ бор.

Шамол суриб, тўлқинлар аро,
Юлдуз уни макон айлаган!
Ороми йўқ ўшал қайиққа,
Сени, Мени тақдир бойлаган.

Ҳаловатин йўқотган мутлақ,
Кўз ёшидай суви сал тахир,
Тун ва Туман сингиб бағрига,
Кулгумиздан тонг отган ахир.

Олисларда қолмоқда соҳил,
Қўш эшкакни эшиб борамиз.
Бу қайиқни берган отамиз,
Бу қайиқни берган онамиз.

ЎҒЛИМГА

Мен ким учун яшадим билгин ўғлим,
Мен сен учун қайишдим, ийдим болам,
Мен сен учун қаддимни етти букиб,
Тунлари шам мисоли куйдим болам.

Рости гап, қонли жангга борганим йўқ,
Кўк тоқида юлдуздай ёнганим йўқ.
Янгилик яратмадим, бироқ, болам
Метин сафлар ортида қолганим йўқ.

Сен менинг кашфиётим жоним ўғлим,
Суянчимсан, сендан мадад оларман.
Сафардан ҳориб-чарчаб қайтган чоғинг,
Олов бўлиб тафт берарман, ёнарман...

* * *

Оққушнинг рақс этганин кўрганмисан!
Тўлқинлар унга тақлид қилар ҳамон.
Азизим, сени ўйлаб қолганимда,
Оққушнинг аҳволига тушгум тамом.
Оққушнинг ишқ фаслини кўрганмисан!
Бисотин ўз жуфтига бахш айлаган.
Ёлғизим, эпкин мисол келиб тезроқ,
Қалбимга садоқатни нақш айлагин.
Оққушнинг иш қўшиғин уққанмисан!
Умр-ип узилгунча тўхтамагай,
Севгилим вафо куйи ҳамроқ бўлсин,
Ўзганинг достонига ўхшамаган.

Қирғизчадан **Турсунбой АДАШБОЕВ** таржимаси.

• ГЎЗАЛЛИК ОЛАМИДА

Яхшидан боғ қолади

Ўрмонлар еримизни безайди, улар бизга гўзалликни «ўргатади», улар яхши ҳис-туйғулар яратади. Агар ҳар бир киши умрида гарчанд битта дарахт экиб ўстирган бўлса, у ўзидан катта эсдалик қолдирган бўлади.

Антон Павлович ЧЕХОВ.

Дарахтлар, буталар, гулзорлар, майсазорлар бизнинг ҳаётимизни безаш билан бирга, катта ишларни ҳам бажарадилар: ҳавони чангдан тозалайдилар, зарарли микробларни камайтирадилар, шаҳар ҳавосининг ҳароратини юмшатадилар, шовқин кучини пасайтирадилар. Парк ва боғларни халқимиз шаҳарнинг «ўпкаси» деб аташади. Бир гектар ердаги игнабаргли дарахтлар бир кунда 30 килограмм эфир мойларини чиқаради. Улар атмосферадаги зарарли микробларни камайтирувчи энг ҳаракатчан антибиотик ролини ўтайди.

1928 йили ёш совет олими Борис Токин ўсимликлар ўзини ҳимоя қилувчи моддалар ишлаб чиқариш қобилиятига эга эканлигини ихтиро қилди. Бундай моддалар саримсоқ, турп, хрен, ёнғоқ дарахти, айлант ва бошқа ўсимликларда айниқса кўпдир. Улар фитонцид деб ном олган. Кўпчилик ўсимликлар бактерия ва микробларни ўлдирувчи фитонцидлар ишлаб чиқаради.

Баландлиги 25 метр 80—100 ёшли бук дарахти бир соатда 2 килограмм кислород ишлаб чиқаради ва шунча карбонат ангидрид газини ўзига сингдиради.

Бир квадрат метр майдондаги майсазордан (газондан) бир соатда 200 граммгача сув буғланади, бу эса ҳавонинг намлигини маълум даражада оширади. Ёзнинг иссиқ кунлари майсазор ёнидаги йўлкаларда ҳавонинг ҳарорати асфальт йўлидаги ҳавога нисбатан 2 даражагача камроқ бўлади. Майсазор шамол билан келаётган чангни батамом ушлаб қолади. Улар зарарли микробларни камайтириш хусусиятига ҳам эга. Яшил гиламлар — майсазорларга яқин жойларда нафас олиш енгиллашади.

Агар бир метр ерни асфальтлаш учун тахминан 5 сўм сарф қилинса, майсазорга сарфланадиган маблағ ўн марта камроқ. Шунинг учун яшил гиламлар — майсазорлар майдонини кенгайтиришга шаҳарларда катта эътибор берилияпти. Шаҳримизнинг 2000 йиллик тўйига шаҳримиз афсонадаги жаннат боғидан ҳам гўзаллашиб кетади.

Бир гектар ердаги қарағай дарахтлари 32 тонна чангни, 115 ёшли бук дарахтлари 45 тонна чангни ушлаб қолиши мумкин.

Айрим шаҳарларда 100 квадрат метр ерга бир килограммга яқин ҳавони ифлослантирувчи ҳар хил моддалар йиғилиши тажрибада аниқланган. Лекин ўрмон дарахтлари зич жойлашган ерларда атиги 50 грамм, яъни 20 марта кам моддалар йиғилган.

Тажрибалар шуни кўрсатдики, автомобиль йўллари четидаги бута ўсимликлари шу машиналардан чиқадиган карбонат ангидрид газининг 30 процентини ўзига сингдиради.

Кичик ҳовлидаги бир қайрағоч дарахти шу ҳовлининг микроиқлимини юмшатиб туради. У кечаси ҳаво намини шох-шаббаларига йиғиб, ёзнинг кундузги жазирама вақтида одамларга ҳавони тозалаб беради ва уларни қуёшнинг юқори ҳароратидан сақлайди.

Яшил дарахтзорлар одамларга психофизиологик таъсири билан ҳам аҳамиятлидир. Москва, Минск, Тошкент, Донецк ва бошқа шаҳарларда кўкаламзорлаштириш иши намунали равишда олиб бориляпти.

К. А. Тимирязевнинг ҳисобига кўра, бир гектар яшил дарахтзорлар 30 нафар одамга ҳавони тозалаб, кислородни етказиб бериш қобилиятига эга. Дархтлар, буталар майсалар шаҳарнинг 80-90 процент чангини ушлаб қолиши мумкин, шовқин кучини 14—15 децибалга пасайтиради. Шунинг учун яшил дўстларга йўлни кенг очиб, уларни кўпроқ экишимиз керак.

М. СОБИРОВ,
Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институтининг илмий ходими.

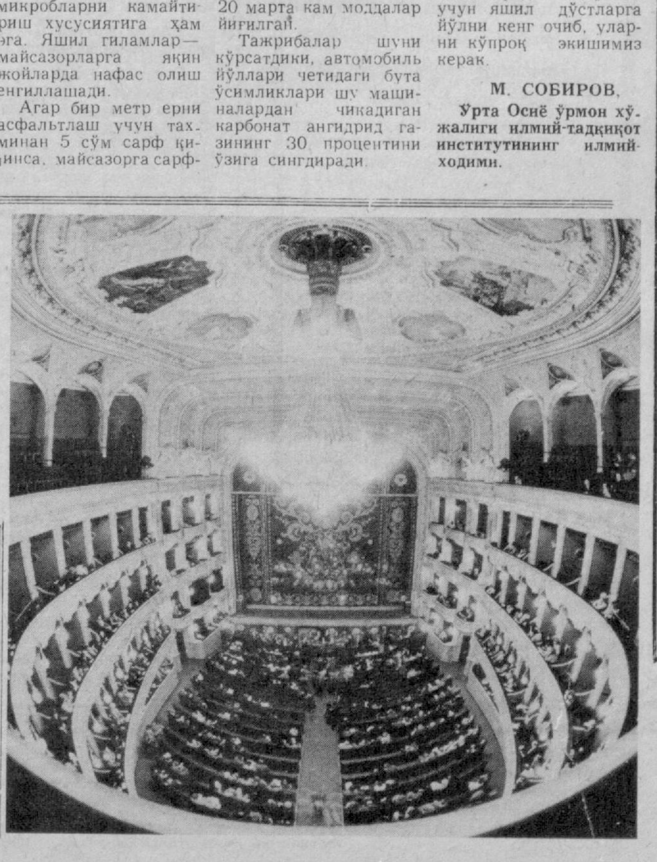

Одесса академик опера ва балет театри мамлакатимиздаги энг гўзал театр биноларидан биридир.

Театр биноси 1884—1887 йилларда веналик архитекторлар Ф. Фельнер ва Г. Гельмер лойиҳаси асосида барпо этилган.

СУРТДА: театрнинг томоша зали.

ТАСС фотохроникаси.

• Кўча тасодифлари

ЙЎЛ ЧЕТИГА ЧИҚИБ КЕТДИ

Йўл ҳаракати қоидаларининг шундай банди бор: «Транспорт тезлигининг қандай бўлишига қарамай, ҳайдовчи шундай оралик масофа танлаши керакки, ҳатто транспорт тормозланган пайтда ҳам олдинда ва ён томондан ҳаракатланаётган транспорт воситалари билан тўқнашувга олиб келмасин, оралиқ масофа ҳаракат хавфсизлиги талабларига мос келсин».

Шаҳримиздаги Ҳаваскор кўчасидаги 12-уй рўпарасида 3-таксопарк ҳайдовчиси Баҳтиёр Қосимов билан вужудга келган кўнгилсиз ҳодиса айнан юқоридаги талабга риоя қилмаслик оқибатида содир бўлди.

Б. Қосимов тўғри интервал танлай олмаганлиги учун автомашинани тўхтатиш пайтида йўл четига чиқиб кетиб, у ерда транспортларни ўтказиб юбориш учун турган пиёда Эльпира Кацанани автомашинанинг ён томони билан уриб юборди. Натижада пиёда транспорт зарбига учраб тан жароҳати олди ва ТошМИ касалхонасига ётқизилди.

Ҳ. МИРЗАЕВ,
ГАИ ходими.

ТОШКЕНТ ЛЕКТОРЛИК МАҲОРАТИ ВА НОТИҚЛИК САНЪАТИ УНИВЕРСИТЕТИ ТИНГЛОВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

23 март соат 17 да халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторлар тайёрлаш факультетида «Билим» жамиятининг аъзоси **С. Х. Неъматов** «Хитойнинг ички сиёсий аҳволи ва ташқи сиёсати» мавзуида ўзбек тилида лекция ўқийди.

24 март соат 17 да лекторлик маҳорати ва нотиқлик санъати факультети тингловчилари учун «Лекцияга қизиқиш. Бу қизиқишни қандай уйғотмоқ ва қўллаб-қувватламоқ керак?» мавзуида семинар машғулотлари ўтказилади.

Семинар раҳбари — филология фанлари кандидати, доцент **В. П. Хорошхин.**

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. ҚОДИРОВ. Мен қишлоқ хўжалиги экинлари тажриба станциясида ишлаб, 120 сўм билан пенсияга чиқдим, фан кандидатиман. Ҳозир завод ёрдамчи хўжалигида агроном бўлиб ишламоқдаман. Ойлик маошим 145 сўм. Бундай шароитда менга қандай тартибда пенсия тўланади?

Жавоб: Амалдаги қоидаларга биноан имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқидан фойдаланмайдиган ҳамма категориядаги ходимлар 100 процент пенсия олиш ҳуқуқидан иш ҳақи қўшилгани ҳолда 150 сўмдан ошмаслиги шарти билан фойдаланадилар.

* * *

Б. ҚОСИМОВ: Тошкент тўқимачилик комбинатида 1937 йилдан бери ишлайман. Шу ердан 1979 йили қарилик пенсиясига чиқдим. Енгил саноат министрлигининг тўқимачилик корхоналарида ишлаб пенсияга чиққан кишиларнинг оладиган пенсияси 1982 йил 1 мартдан бошлаб ойлик иш ҳақига қўшилмаслиги ҳақида қонун кучга кирган, дейишади. Шу тўғрими?

Жавоб: Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низомнинг 173, 174-бандларига биноан ишчилар (кичик хизматдаги ходимлар) ва мастерлар, шунингдек ишлаб чиқариш таълими берувчи мастерлар вазифасида банд бўлган пенсионерлар қаерда ишлашларидан — саноатга қарашли корхоналарда, қурилишда, транспорт, алоқа ва қишлоқ хўжалиги, савдо ва умумий овқатланиш системалари соғлиқни сақлаш муассасалари ва жамоат ташкилотларида, маориф системасида, илмий-тадқиқот институтлари ва ҳоказоларда ишлашларидан қатъий назар, уларга пенсия иш ҳақи билан бирга, ойлик ҳақи 300 сўмдан ошмаслиги шарти билан тўланади. Енгил саноат министрлигига қарашли корхона ва ташкилотларда пенсионерлар учун (юқорида кўрсатилганидан ташқари) пенсия пули ва иш ҳақини қўшиб ҳисобламасдан олиш имкониятини берувчи ҳуқуқ қонунда кўрсатилмаган.

* * *

А. ОБИДОВ: Мен «Главташкентстрой» га қарашли қурилиш ташкилотида ишлайман. Яқинда ишга бир кун сабабсиз чиқмаганим учун маъмурият менга хайфсан эълон қилди. Маъмурият тўғри иш тутганми?

Жавоб: СССР ва Иттифоқдош республикалар меҳнат конунлари асослари 56-моддаси ва Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари Кодексининг 158-моддасида биринчи турдаги интизомий жавобгарлик борлиги кўрсатилган. Корхона, муассаса, ташкилот маъмурияти қуйидаги интизомий жазони қўллайди: танбеҳ бериш, хайфсан эълон қилиш, қаттиқ хайфсан эълон қилиш, уч ой муддатгача маоши камроқ ишга ўтказиш ёки ўша муддатга пастроқ мансабга кўчириш ва ниҳоят, ишдан бўшатиш. Айрим категориялардаги ишчи ва хизматчилар учун қонунчилик бошқа турдаги жавобгарликни белгилайди. Меҳнат интизомини қўпол равишда бузувчиларга санаторий ва дам олиш уйларига имтиёзли йўлланмалар бермаслик, уй-жой олиш учун рўйхатдан кейинроққа ўтказиш, меҳнат отпускаси вақтини ўзгартириш ва бошқа шунга ўхшаш чоралар қўллаш тавсия этилган.

Прогул қилган ишчи ва хизматчилар (шунингдек, ишга маст ҳолда келганлар) узлуксиз иш стажи учун қўшимча отпуска берилишидан тўлиқ ёки қисман маҳрум этиладилар.

А. ҲАСАНОВ,
юрист-консультант.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

СУЗИШ ВОСИТАЛАРИНИНГ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СУВДАН САҚЛАШ ЖАМИЯТИНИНГ (ОСВОД) МАРКАЗИЙ СОВЕТИ

кичик ҳажмдаги сузиш воситаларига эга бўлган гражданлар ва ташкилотларга

МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ,

сузиш воситаларини рўйхатга олиш республика областларида ОСВОД область Советлари жойлашган ерларда

АМАЛГА ОШИРИЛАДИ

Тошкент шаҳри ва Тошкент области аҳолиси учун эса қуйидаги адресда ўтказилади: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, 22-квартал, 2-барак, ОСВОД Тошкент область Совети.

Қабул қилиш — сешанба кунлари 10.00 дан 16.00 гача, пайшанба кунлари 14.00 дан 18.00 гача, шанба кунлари 10.00 дан 18.00 гача.

Справкалар олиш учун ОСВОД область Советларига мурожаат этилсин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/III да **Тоҳир ва Зуҳра,** 23/III да **Гўзал Василиса** (12.00). **Дон Карлос** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — [illegible]/III да **Олифта.**

КИНО

22 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЧИР, АРУНА!» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.20, 20.40 да; кичик зал, 19.30, телефон 44-21-74), **Чайка** (18.30, 21.00, телефон 77-06-20).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 78-24-92), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЁШ» — **Ватан** (18, 21.00), **Дружба** (17, 18, 20, 21.00, телефон 66-15-75).

«ТЎРТ МУШКЕТЕР» — **Тинчлик** (18, 21.00, телефон 53-86-07).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда).

«СЕВСАНГ СЕВАВЕР, АММО АҚЛИНГНИ ЙЎҚОТМА» — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21).

23 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЧИР, АРУНА!» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.20, 20.40 да; кичик зал, 12, 14.30, 19.30; телефон 44-21-74), **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЁШ» — **Ватан** (12, 15, 18, 21.00), **Дружба** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 66-15-75).

«ТЎРТ МУШКЕТЕР» — **Тинчлик** (12, 15, 18, 21.00, телефон 53-86-07).

«УЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59)

«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда).

«СЕВСАНГ СЕВАВЕР, АММО АҚЛИНГНИ ЙЎҚОТМА» — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21).

«ФОТОРЕКЛАМА» ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Баҳор, у билан бирга мактаб ўқувчиларининг каникуллари яқинлашмоқда. Мактабни битириш арафасида эзгу анъанага кўра ўқувчилар эсдалик учун суратга тушадилар. Бунда малакали фото мутахассиси бўлмаса қийин. Мактаб директорлари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ходимлари эсдалик планшетлари, альбомлар, виньеткалар ва шу кабиларни тайёрлаш бўйича турли хизматларни бажариш учун «Фотореклама» комбинати билан шартномалар тузиш ҳақида айнан ҳозир ғамхўрлик қилишлари лозим.

Барча ишлар сифатли, келишилган муддатларда бажарилади.

Ҳурматли мактаб, болалар боғчалари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг раҳбарлари!

Фото ишларининг зарур турларига сиз Тошкент шаҳридаги исталган фотостудияларда буюртма беришингиз мумкин.

Буюртмаларни телефон орқали «ТОШКЕНТ» (телефон 66-57-54), **«ЎЗБЕКИСТОН»** (телефон 55-78-69), **1-ФОТОСТУДИЯЛАРДА** (телефон 33-32-35) **расмийлаштириш мумкин.**

Справкалар олиш учун қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинсин: 33-49-64, 32-22-03, 33-38-30.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг «ЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: ёритиш бўйича электромонтажчи, ёритиш тармоқлари бўйича электромонтажчи, кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электромонтажчи, электрослесарь, электр-газ пайвандчи, иккиламчи занжирли коммутация бўйича электромонтажчи, лифтларни монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчи, автоматика ва контроль-ўлчов асбоблари ремонти бўйича слесарь, киномеханик (фильмларни текшириш ишларини биладиган), **радиотелевизион аппаратураларга хизмат кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўйича радиомеханик** (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади).

Ўқиш муддати — бир, икки ва уч йил.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига 8 синф ҳажмида маълумот билан кирганлар уч йил таълим оладилар ва уларга касб эгаллаганлиги ва тўлиқ ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўмдан стипендия оладилар (киномеханик ва радиотелемеханикдан ташқари).

Ишлаб чиқариш практикаси даврида топган меҳнат ҳақининг 33 проценти ўқувчиларга берилади (электромонтажчилар группасининг ўқувчиларига эса 50 проценти берилади).

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар электромонтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирсалар, улар учун ўқиш муддати қисқартирилади: ўрта маълумотлилар учун 7,5 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун эса 10.5 ой.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига кириб ўқишда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар корхоналарда мажбурий ишни ўтамасдан ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттириш учун йўлланма билан юбориладилар.

Билим юртида яхши спорт базаси мавжуд. 14 та спорт секциялари, шунингдек техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), **ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома** (ҳарбий билет) **шахсан кўрсатилади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 58, 66, 70, 79-автобуслар, 4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

АНЪАНАВИЙ ЭРКАКЛАР КОСТЮМИ ҲАМОН МОДАДАМИ?

— ҲА, ДЕБ ЖАВОБ БЕРИШАДИ МОДЕЛЬЕРЛАР, — КОСТЮМ ҲЕЧ ҚАЧОН МОДАДАН ЧИҚМАЙДИ.

ҲУРМАТЛИ ЭРКАКЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ВА

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ

СИЗЛАРНИНГ ЭЪТИБОРИНГИЗГА ЎН БИР МОДЕЛДАГИ ЗАМОНАВИЙ АРАЛАШ ГАЗЛАМАЛАРДАН ТИКИЛГАН, МОДАГА АСОСАН БИЧИЛГАН, ДЕТАЛЛАРИГА ПУХТА ИШЛОВ БЕРИЛГАН ЭРКАКЛАР КОСТЮМЛАРИНИ ҲАВОЛА ЭТАДИ.

23 МАРТДАН — 27 МАРТГАЧА

1-МАГАЗИНДА

(Навоий кўчаси, 18-уй)

ЭРКАКЛАР ВА ЎСМИРЛАР УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН КОСТЮМЛАРНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТАКЛИФ ЭТИЛАДИГАН КОЛЛЕКЦИЯ ОРАСИДА ҚУЙИДАГИЛАР БОР:

— ўғил болалар ва ўсмирлар учун мўлжалланган спортча элементлар қўлланган икки моделдаги классик услубдаги костюм. Размерлари 42-46, 48-54 (новча болалар учун). Баҳоси — 40—42 сўм, 74—80 сўм;

— «паҳлавонлар» учун уч модель тайёрланган — уларнинг ҳаммаси классик услубда тикилган. Тақдим этилган моделлардан бири одатдан ташқари ечимда тикилган. Бу «тройка» костюми бўлиб унинг пиджаги ва нимчаси пиджакбоп газламадан, шими эса шу рангдаги костюмбоп газламадан тикилган. Размерлари — 54 дан 60 гача. Баҳоси — 80 сўмдан 148 сўмгача;

— Олти моделдаги костюм ёш эркакларга ва ўрта ёшли эркакларга мўлжалланган. Размерлари — 46 дан 54 гача. Баҳоси 70 сўмдан 110 сўмгача.

Костюмларнинг баҳоси улар тикилган газламаларнинг нархидан келиб чиқиб белгиланган.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Таклиф этилаётган костюмлар турли узунлик ва кенгликда савдога чиқарилади.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ ЭРКАКЛАР!

«Ўзбекистон» фирма савдо бирлашмасининг 1-магазинига қуйидаги транспортда бориш мумкин: 7, 8, 11, 15, 16-трамвайларда, 1, 4, 18-троллейбусларда, 29, 64, 65-автобусларда, метрода — «Пахтакор» станциясида тушасиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ВА ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ.

БАҲОР МАВСУМИ УЧУН НИМА ТИКТИРГАН АФЗАЛ?

Костюм — қулай ва ихчам кийим туридир. У либосни чекланмаган миқдорда ўзгартириш имкониятларига эга. Салқин баҳор кунларида уни свитер ёки водолазка билан, иссиқроқ кунларда эса кўйлак ёки батник билан кийиш мумкин.

Демак, костюм тиктирмоқчисиз. Мана, ўзингизни «уни кийган ҳолда» тасаввур этаяпсиз. Энг майда тафсилотларигача ўйлаб кўрилган: фасони, безаклари танланган. Унинг учун мато олиш қолди, холос.

Ҳозир катакли матолар модада. Одатда уларни нозик қоматли аёлларга тавсия этишади. Аммо тўлароқ аёллар ҳам ўзларига катакли матодан кийим тиктиришлари мумкин, фақат мато гулларини шундай жойлаштириб тикиш керакки, киши нигоҳида у қоматни «чўзиб» турсин. Маълумки, йирик, ёрқин расмли матолар пастроқ бўйли аёлларга мос эмас деб кўрсатилади. Матолардаги ёрқин тус кишини тўлароқ, қорароқ туслар эса қоматни нозик қилиб кўрсатади.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Узтекстильторг»нинг Тошкент область базасида Чайковск комбинатида ишланган катакли ва йўл-йўл, қорароқ ва ёрқин тусли костюм-кўйлакбоп матолар мавжуд.

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ» РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

40-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автослесарь, бўёқчи, дурадгор (ўқиш муддати — 3 йил), **минорали кран машинисти, экскаватор машинисти, бульдозер машинисти** (ўқиш муддати — 6 ой).

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар қабул қилинади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келгандан сўнг 6 ойлик курсларга кирган йигитлар ҳар ойда 30 сўмдан стипендия ҳамда корхона ҳисобидан 45 сўмдан қўшимча ҳақ оладилар.

Ўрта маълумот билан билим юртига кирганлар ҳар ойда 30 сўмдан стипендия оладилар. 8 синф ҳажмида маълумот билан билим юртига кирганлар кунига 3 маҳал иссиқ овқат, форма ва махсус кийим-бош билан таъминланадилар ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти берилади. (автослесарларга 33 процент берилади).

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва Тошкент шаҳрига доимий прописка билан таъминланадилар, сўнгра умумий асосларда турар жой берилади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма билан юбориладилар ҳамда улар ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юрти қошида вокаль чолғу ва халқ чолғу ансамбллари, техника тўгараклари, спорт секциялари доимо ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 69-уй, 1, 1«э», 17«э» 24«э» 102, 63-автобуслар, 17, 18-троллейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекати, метронинг «М. Горький» станцияси).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 14-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, электр пайвандчи, фрезерчи, электромонтажчи, металларга қирқиш йўли билан совуқ ишлов бериш бўйича токарь-универсал, ОТК контролери, ҳисоблаш машиналарини ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электромеханик.

Ўқиш муддати — бир ва уч йил.

8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

3 йиллик ўқиш муддати группалардаги ўқувчиларга ўрта ҳунар-техника билим юртини битирганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

8-синф маълумотига эга ўқувчилар ўқиш даврида бепул кундалик ва ишда кийиладиган кийим-кечак ва уч маҳал овқат билан таъминланадилар, 10-синф маълумотига эга бўлганларга 70 сўм миқдорида стипендия берилади (электромонтажчи ва ҳисоблаш машиналарини ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электромеханик ихтисосидагилардан ташқари), ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг 33 проценти тўланади. Бошқа шаҳарлардан келганларга секция типидаги, яхши жиҳозланган ётоқхона берилади. Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга билим юртини тугатгандан кейинги мажбурий иш стажисиз олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Билим юртида техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик, фототўгараклари, спорт секциялари ишлаб турибди, Чорвоқ посёлкаси районида ўқувчиларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, характеристика, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, соғлиғи тўғрисида справка, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 50-алоқа бўлими, Гёте кўчаси, 54-уй (21-автобуснинг «14-ГСПТУ» ҳамда 16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари институти» бекатлари).

ТВ

22 МАРТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.40 Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилишига. Музика мактаблари ўқувчилари ва бадиий коллективларининг концерти. 18.35 «Ерда, осмонда ва денгизда». 19.05 «Қуён нега яшириняпти?». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бизнинг болаларимиз». Кинолавҳа. 19.40 «Халқ ижодиёти. Телевизион кўрсатув. 20.25 «Карл Маркс. Навқиронлик йиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. СССР Давлат телерадиоси ҳамда ГДР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат телевидение комитетининг буюртмасига биноан М. Горький номли киностудия ва «Дефа» (ГДР) маҳсулоти. 21.30 «Время». 22.05 «Дўстларимиз чеҳраси». 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 «Спорт ҳафталиги». 23.35 «Коллогум музикум» ансамблининг чиқиши (Югославия).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Соябон». Мультфильм. 18.10 «Миллионлар ленинча университети». «Сифат ва самарадорлик — бош масала». 18.30 «Сўз кетидан сўз келар» (такрорий). 18.50 «Фан уфқлари». Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидан репортаж. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ҳазилкашлар». Катталар учун мультфильмлар программаси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ижод саҳифалари». Усмон Носир. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Кўкламги экиш — биринчи имтиҳон». 22.25 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли видеофильм. 2-серия. 23.35. Янгиликлар.

23 МАРТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси»

9.00 «Время». 9.40 «Бугун программада». Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати, иллюзионист В. Данилин (Пермь) иштирокида фильм-концерт. 10.00 «Ҳайвонот оламида». 11.00 «Карл Маркс. Навқиронлик йиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.05 Музикали коллективлар ва солистлар концерти. 13.05 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Жаҳон метеорологлар кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар. 15.55 «Истеъдод». СССР халқ ўқитувчиси Ю. Н. Черненко ҳақида телевизион очерк. 16.25 Магадан бадиий коллективларининг концерти. 16.50 «Горнчилар, қаердасиз!»

17.40 «Архип Люлька». Илмий-оммабоп фильм. 18.00 РСФСРда хизмат кўрсатган артист А Корсаков (скрипка) ҳамда Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси Катта симфоник оркестрининг концерти. 18.45 «Алкоголизм ҳақида суҳбатлар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Фан ва турмуш». Антарктидага командировка. 20.00 «Жаҳон халқларининг ижоди». Ангола. 20.20 «Карл Маркс. Навқиронлик йиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Тўпли хоккей бўйича СССР кубоги. «Динамо» (Москва). — «Енисей». 2-тайм. «Олимпийский» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 22.45 Ленинград телевидениеси ва радиосининг В. Андреев номли рус халқ оркестри концерти. 23.40 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Актёрлик санъати. Тақдир ва роллар». Кўрсатувда СССР халқ артистлари В. Анджапаридзе ва Ф. Раневская иштирок этадилар. 20.00 «Хатларингиз асосида». Музикали кўрсатув. 20.30 «Тунингиз хайрли, бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 21.15 Г. Берлиоз. «Ромео ва Юлия». СССР халқ артистлари Е. Максимова ва В. Васильев иштирокида фильм концерт. 21.30 «Время». 22.05 «Мелья: кураш хроникаси». Бадиий фильм. (Куба) 23.20 «Ильичёв даласи». Ҳужжатли фильм. 23.30 Чанғи спорти бўйича СССР чемпионати. 50 км. Эркаклар. Сиктивкардан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Ширин эртак». Қўғирчоқ фильм. 18.20 «Бирга бўлсак ҳаммамиз» (рус.). 18.50 Врач маслаҳати. 19.00 КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Ҳар бир иш жойида». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Баҳор ва бахт мушоираси». 20.15 «Қоялар орасида». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Л. Бетховен. 7-симфония. М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси опера студиясининг симфоник оркестри ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 Ойбек. «Қутлуғ қон». Кўп серияли видеофильм. 3-серия. 23.25 Янгиликлар.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Спутник» филиали коллективи филиалнинг ишлаб чиқариш мудири Х. Тешабоевга укаси

Ориф ТЕШАБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02. бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 32- 29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

22 МАРТ, 1983 й. Р — 07135. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.